

O, sveti Križ, življenja luč, ...

Dolgo romanje članov Šmar Žiri na Sveti Križ nad Belimi Vodami 2023

Leto je naokrog in s Šmarji smo se spet podali na eno dolgo poletno romanje. Cilj tokratnega romanja je bil sveti Križ nad Belimi Vodami. Že z besedico »nad« je bilo nakazano, da bo to nekje bolj zgoraj. Za mnoge med nami ta kraj ni bil najbolj poznan, bolj nam je bil znan kraj Šoštanj, v bližini katerega se nahaja tudi naselje Bele Vode. Zakaj v ta konec iti, je Sebastijan, ki je bil »traser« pohoda, povedal, da sta se z Matjažem pogovarjala in padla je ideja, da se obišče prav vse dele naše lepe Slovenije. Ker je ta del nekoliko bolj odmaknjen in turistično ne toliko oblegan, je bila ideja pravšnja. Vsaka pot se začne s prvim korakom, zato kar lepo po vrsti.

Zgodnje sobotno jutro pred cerkvijo v Žireh že pravi živ žav. Ta dan je bil namreč tudi začetek skavtskega tabora na Štajerskem, zato smo se zbirali Šmarji in skavti ter se nato skupaj odpravili v cerkev, kjer nas je pričakal vedno dobrovoljni župnik Andrej. Z lepo besedo in predvsem blagoslovom nam je zaželel srečno pot in veliko vztrajnosti, poguma in božje pomoči na kar dolgi in zahtevni poti. Matjaž in Sebastijan sta nam povedala nekaj navodil, sledilo je skupno fotografiranje s skavti in končno trenutek resnice, korakanje ob Sori navzdol proti zaenkrat še sanjsko oddaljenemu cilju. Sončni žarki so kmalu začeli risati potne srage na obrazih 19 romarjev, kolikor nas je startalo v Žireh. Nahrbtniki so se namreč dobro napolnili, saj je opreme bilo kar za vseh pet dni, malce tudi nepotrebne, a bolje več, kot

premalo. Na Selu smo na strmini nad cesto videli skoraj že pozabljene ročne kosce, ki so pokosili strmino. Kako lepo, da se lahko to še vidi, saj je to že skoraj zgodovina. Pot proti Trebiji in naprej proti Hotavljam je minila predvsem razmišljanju, kaj nas v prihodnjih dneh čaka, kako se bo obnašalo vreme in koliko žuljev lahko prenesejo naše noge. V Gorenji vasi je sledil prvi krajši postanek za polnjenje nahrbtnikov- obisk trgovine. Hojo smo nadaljevali ob desnem bregu Sore in se tako izognili asfaltu. Vročina je že krepko pritisnila, zato je voda iz nahrbtnikov hitro izginjala po grlih. Na Visokem je bila na vrsti kavica in osvežitev, nato pa pot proti Zmincu, kjer nas je čakalo kosilo. Le Peter je moral narediti za pokoro (beri: pozabljivost) nekaj korakov več, saj se palice niso hotele držati njegovih rok in so ostale ob poti. A romar se je primoran tudi pokoriti. Po okusnem obroku smo zagrizli še v zadnje kilometre do cilja prvega dne v župnišču v Stari Loki. Na pokopališču smo se za trenutek poklonili tudi lani umrli zvesti romarki Jožici Žnidaršič, ki nas je zagotovo z budnim očesom spremljala izza druge strani mavrice. Večerjo je s pomočjo pridnih (ženskih) rok pripravil Sebastjan, saj se je izkazal pri peki palačink. Sledil je spanec in že kmalu tudi jutro, nedelja, ko nas je čakala ravninska etapa, če se po kolesarsko izrazim. Pridružil se nam je tudi vedno poln domislic in spretnih besed ter izjemni poznavalec bližnjic Janez Urh. Še okrepčilo na črpalki, potem pa proti Retečam, Vodiciam in naprej proti Komendi, kjer nas je čakalo kosilo. Pot je bila zaradi vročine in teže na hrbtih kar naporna, vendar je Janezova žena poskrbela, da je bilo okrepčilo tudi med potjo, kajti njen prtljažnik je bil napolnjen z takimi in drugačnimi tekočinami. Voda je bila v večini najbolj zaželjena snov. Po kosilu pa nas je moral Janez zaradi drugih obveznosti žal zapustiti in brez njega smo jo mahnili proti Tunjicam, Vinskemu vrhu, kjer je v župnišču sledilo nočevanje. Cerkev je posvečena sveti Ani, ki je zavetnica mater in žena. Tu je sredi 18. stoletja je župnikoval znameniti **Peter Pavel Glavar**, ki je to cerkev tudi dal zgraditi, saj je bila prvotna premajhna zaradi velikega števila romarjev. Večerja je bila načrtovana v piceriji Pod Tunco. Po bolj ali manj prespani noči smo naslednje, že tretje jutro krenili proti Kamniku. Nakup v pekariji in kavica v bistroju sta nam dala nekaj moči za spopad s klancem proti Črnicu. Preko kamniških ulic smo hodili skozi Sotesko in se pri vasici Markovo podali izven glavne ceste v klanec. Pot se je vztrajno dvigala, sonce pa neusmiljeno pripekalo. Ja, poletje je, ni kaj. A ob poti se najde tudi kak dobrotnik in postreže s kako dobroto. Tudi tu se niso izneverili. Joj, kako smo jim hvaležni. Tudi zanje je bila zmoljena vsaj kaka Zdrava Marija. V gostišču na Črnicu smo si najprej privezal žejne duše nato pa napolnili še želodce. Pridružila pa se nam je še romarka Majda in Selške doline. Počitek je dobro del, še bolj pa misel, da če se gre nekje gor, se mora na drugi strani iti navzdol. Prav kmalu ob spustu smo zagledali veličastno cerkev Marije Zvezde v Novi Štifti. Cerkev je značilna romarska pot, kamor se stekajo romarji in mi nismo bili izjema. Ob pogledu na Marijo z Jezusom in v objemu hladne cerkve smo izročili prošnje, naj nas varno vodi do našega cilja. Marija je tokrat bila v zelenem, kar je lahko simbol novega začetka, svežine in mladosti. Po kratkem počitku smo nadaljevali svoje vroče popotovanje in v senci grma zmolili opoldansko molitev. Za molitve je ves čas skrbela naša vztrajna Mici. V Gornjem Gradu pa je sledilo presenečenje po zaslugi Branka (Sladića) in njegove boljše polovice. Tam namreč že leta preživljata svoje dneve sokrajanki Brankove žene, ki sta tam našli svoja partnerja. Za nameček pa nas je prišla pozdravit tudi žirovska rojakinja. O gostoljubju in postrežbi ne gre izgubljati besed, bilo je vrhunsko. Prijaznost in dobrota tu ne pozna meja. Hvala! Še nekaj kilometrov pa nas je ločilo od prenočevanja v naselju Bočna. Prijazen mlad duhovnik je s svojo ustrežljivostjo dodal tisto potrebno piko na i tega sicer napornega in vročega dneva. Četrty dan je bil morda najlažji, saj nas je čakalo nekaj manj kilometrov in zato nekaj več počitka. Proti Mozirju smo se odpravili preko Grušovja,

Šentjanža in Spodnje Rečice. Vmes je tudi zmaj odprl svoja vrata in osvežitev je bila najboljša rešitev za pregreta grla. Po sicer glavni asfaltni cesti je ob pogovoru čas do Nazarij hitro mineval, nadalje pa tudi Mozirje ni bilo več prav daleč, Tam smo si prav zares lahko odpočili, saj je Sebastijan določil kar precej odmora, ki smo ga vsak po svoje kar se da najbolje izkoristili. Eni ob pijači, drugi ob jedači, vsi pa v senci in morda celo v ležečem položaju. Sledilo je še zadnje prenočevanje, tokrat v skavtskih prostorih. Romar se pač mora znajti in prilagoditi vsaki situaciji, saj je tudi naše življenjsko romanje enkrat boljše, drugič z več preizkušnjami. Po skromnejše prespani noči nas je prvič v dneh popotovanja pričakalo deževno jutro. A le toliko, da nismo v tej peklenski vročini pozabili, da dež obstaja. Kmalu se je prikazalo sonce, ki nas je spremljalo do cilja. Pot sicer po kilometrih ni bila tako dolga, kot pretekli dnevi, a zato s strmino vsekakor nismo varčevali. Gori, doli, pa spet strmo navzgor in nato skoraj navpično v dolino. Cerkev na svetem Križu nas je pogledovala izza dreves navzdol in korak je moral kar pošteno zagristi, daje premagal višince. Na prevalu smo si vzeli minutke za še zadnji odmor. Kot bi bili domenjeni, pa smo zaslišali glas avtobusa in napis na njem, takoj smo vedeli, da so naši romarji iz Žirov. O, kako smo jih bili veseli, še bolj pa tistega, kar so s seboj prinesli: ocvirkovco, medenjake, tako željeno tekočino in obilo dobre volje. Z njimi sta prišla žirovski duhovni pomočnik Franci Mihelčič in njegov brat, pater v Kirgiziji, Janez Mihelčič. Do vrha, našega letošnjega cilja, nas je ločila še poldrugi kilometer dolga, bolje rečeno visoka strmina. Nekoliko zadihani smo dosegli vrh in kot na dlani se je pred nami razprostrl enkratni pogled, ki je segal tja daleč, skoraj v neskončnost, hribi, samotne domačije, gozdovi, mesta v daljavi, pa gore, nebo segajoči Šoštanjski dimnik, pa jezera, reke, vse to je bilo zapakirano v paket letošnjega romanja. Gospoda župnika sta darovala sveto mašo, Franci pa nas je nagovoril v svoji pridigi. Po maši je sledilo še krajše spoznavanje zgodovine cerkve na svetem Križu, ki nam jo podal tamkajšnji župnik. Seveda pa ni manjkalo tudi fotografiranje, ki nas bo morda čez nekaj časa spomnilo na urice in dneve, ki smo jih skupaj preživeli. Tako lepe in nevidne nitke prijateljstva se takole pletejo med nami. Čeprav so nevidne in tanke, pa so močne in se ne trgajo. Lepo je biti član te družine, Sebastijan in Urška pa sta nam celo pot lahko bila za svetel zgled, kako spoštovanje in ljubezen lahko premaga marsikatero težavo. Hvala vama, Urška in Sebastijan. Po petdnevem druženju, premagovanju vročine in klancev je sledilo še zaključno kosilo na Vranskem pri Grofu in nato pot domov. Tudi nevihte, ki so besnele v sredinem jutru, so nam prizanesle in to pomeni, da nas ima nekdo neskončno rad in nas čuva. Marijino in Jezusovo varstvo nima meja. Naj moj zapis zaključim z verzi A. Marina Slomška, ki je večjo cerkev na svetem Križu (Kriški gori ali še prej Oslovski gori) tudi posvetil, nato pa zelo kmalu okusil nebeško veličanstvo:

**“O, križ! Na visoko postavljen,
zastava premage si nam!
Visoko nam bodi pozdravljen,
zaupanje naše si nam.”**

S tem upanjem in zaupanjem se člani romarskega društva za eno leto spet poslavljam od dolgega romanja, Sebastijan in Matjaž pa verjetno v svoji glavi že snujeta nove načrte, kam bi se naslednje leto podali. Le zdravja, upanja in dobre volje ne sme zmanjkati, pa se naslednje poletje spet podamo novim dogodivščinam, spoznanjem in predvsem duhovni obnovi naproti. Ni pomembno, koliko kilometrov ali dni je kdo prehodil, važno je, da smo si bili romarji kot ena velika prijetna družina. Hvala vsem romarjem, ki ste splekli ta venček in hvala vsem, ki ste nam bili duhovna in telesna opora v podobi dobrotnikov ob poti in na koncu poti.

